

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ES MEZŐGAZDASÁGI LAP

LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
TULAJDONA,
TELEFON : 158 szám.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN HÓ 1.-ÉN ÉS 15.-ÉN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL :
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM
TELEFON : 158 SZÁM

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lei, rendes tagdíja évi 200 lei, kiegészítők, gazdatisztek és gazd. alk. részére 150 lei. A tagok az Erdélyi Gazdát 150 lej pótdíj ellenében kapják.

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

AZ E. G. E. TITKÁRA.

Előfizetési díj nem tagok részére :
Egy évre 400 lei Negyed évre 100 lei
Fél évre 200 lei Egyes szám 8 lei

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmányának az egylet 1930. évi április hó 13.-án tartandó rendes közgyűlése elé terjesztendő jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

Az Erdélyi Gazdasági Egylet 1929. évi működését tárgyaló jelentésünket az alábbiakban van szerencsénk a Tisztelt Közgyűlés elé terjeszteni, kérve, hogy azt tudomásul véve, az igazgató-választmányának a felmentést megadni sziveskedjék.

Az E. G. E. igazgató-választmánya nevében:

Szász István s. k.
alelnök.

Dr. Darkó Ákos s. k. Dr. Szász Ferenc s. k.
ig. vál. tag. ig. vál. tag.

Török Bálint s. k.
titkár.

Általános rész.

Az 1929. évben az őstermelés lejtőre jutott. A gabonaárak kb. 50%-al estek. A gazdák anyagi kötelezettségeiknek emiatt nem tudnak eleget tenni, csak kölcsönök igénybevételével. A bankkamatok azonban nem állanak arányban a földbirtok jövedelmezőségével, így azok a kisebb és nagyobb birtokosok, akik csak a birtokaik jövedelmére vannak utalva, a legsúlyosabb helyzetbe kerültek. Ez a körülmény arra indította az erdélyi magyar gazdaközönseget, hogy egy Erdélyi Magyar Földhitelintézet alapításának gondolatával foglalkozzon. A földhitelintézet alapításának terve ma már a megvalósulás felé közeledik.

A terméseredményeket befolyásoló időjárási viszonyok elég kedvezőek voltak, amint a bodfalusi cukorgyár meteorológiai jelentései alapján összeállított kimutatásból látható.

Hó	Légnyomás		Hőmérséklet (C)			Csapadék m m		Csepdekos napok száma
	max.	min.	max.	közép	min.	havi össz.	napi max.	
Január	736.7	701.5	+11.2	-6.36	-28.5	237	5.5	12
Február	731.4	707.7	+11.2	0.59	-19.0	142	10.5	7
Március	728.9	701.6	+24.4	3.83	-8.0	298	5.0	14
Április	719.2	707.1	+26.8	16.20	4.8	837	21.3	17
Május	723.5	706.9	+29.0	16.37	4.7	802	19.8	18
Június	721.4	710.9	+31.5	17.61	7.2	891	23.1	14
Július	721.5	711.9	+30.3	12.72	6.0	397	18.2	13
Augusztus	726.2	710.4	+34.8	12.72	3.6	608	24.2	11
Szeptember	723.9	705.7	+28.0	11.05	-2.7	339	20.2	9
Október	724.2	704.4	+24.2	5.84	-5.8	157	8.8	5
November	724.7	712.8	+13.0	1.1	-11.0	47	1.0	5
December								

A gazdasági munkálatok normális menetét nem zavarták különösebb körülmények. Ugy a tavaszi, mint az őszi szántások normális mederben folytak.

A rétek, legelők, mesterséges takarmány félek sinylették a száraz időjárást. A szénatermés mennyiségileg közepes volt. A minőség kielégítő.

A heremagpiac az 1929. évben katasztrófális volt. Az előző évek 50-60-70 L-es árai 12-20 Lei-re morzsolódtak le. A heremagtermelők helyzete emiatt kétségbeejtő volt. Amikor a termés a közvetítők kezébe került, ez év február havában, a kormány megengedte a nyers, tisztítatlan mag kivitelét.

A növénytermelés az 1929. évben egész Erdélyben ráfizetéssel járt. A gabonaféléknek az ára kb. 50%-kal esett, a kapások közül tavasszal 1000 Lei-es kukorica 180-200 Lei-re esett vissza karácsonykor. A burgonya ára 100 kg.-ként 50 Lei Csikmegyében. Mindenféle terményből még jelentékeny mennyiségű eladatlan készletek vannak. Azokat a gazdákat, akik az árak javulását remélték és várták, nagy csalódások és veszteségek érték. Az ipari növények voltak régen azok, amelyek a bajból kihúzták a gazdákat. Az 1929. évben e téren is nagy csalódások érték a gazdákat. Az aradi cukorgyár tultermelés miatt nem működött. A dohánytermelőket az egyoldalú osztályozással a dohánybevételek megkárosították azzal, hogy az előző évek 36-40 leies átlag árai helyett 12-20 L-t fizettek, úgy, hogy egy dohánytermelő kisgazda vagy dohány kertész napi keresete alig érte el a 20 leit, amely keresetből családot fenntartani lehetetlen. A székelykereszturi len- és kenderfeldolgozó gyár, mely külföldi szállításra volt berendezve, a folyó évtől leállítja üzemét, mert bár olcsó és jó az erdélyi len és kender, de a vasuti fuvardíjak, taxák, vám, stb. oly magasak, hogy az export emiatt nem levén rentabilis a vállalat a berendezését eladónak tette. Az erdélyi gazdának ma azért fő a feje, hogy mit termeljen, amit el is tudjon majd adni, sőt, ha lehet előleget is kaphasson a mivélségi költségekre?

Az állattenyésztés volna hivatva a gazdákat kárpótolni a növénytermelés terén ért veszteségeikért. E téren azonban a külkereskedelmi szerződések hiánya, a kiviteli nehézségek teszik lehetetlenné az értékesítést és az a körülmény, hogy a vámok és különböző exportrendeletek állandóan bizonytalanságban tartják az állatkereskedelmet. Emiatt külföldi piacainkat el is veszítettük. 1929-ben egy-egy jobb vásárra 50-60,000 drb marhát is felhajtottak és alig cserélt gazdát 2-5%. Sem a növénytermelésből sem az állattenyésztésből nem tudott pénzt kapni a gazda, ezért a bankok markaiba került.

Állatárak. Az 1929. évi állatárak felől az E. G. G. gazdasági tudósítóiól beérkezett

jelentésekből összeállított alábbi kimutatás nyújt tájékoztatást:

Fejőstehén darabonként	6.000—15.000 L
Igásőkör páronként	14.000—42.000 "
Növendékmарha drb.-ként.	3.000—7.000 "
Sertés darabonként	1.500—4.000 "
Hizott sertés kg.-ként	42—54 "
Juh darabonként	300—500 "
Igásló páronként	4.000—10.000 "
Kocsiba való ló páronként	8.000—30.000 "

A terményárak felől az E. G. E. gazdasági tudósítói által beküldött jelentésekből összeállított kimutatás nyújt tájékoztatást:

Buza: métermázsánként 500-900, rozs 340-680, árpa 280-700; zab 280-680, tengeri 200-1000, burgonya 50-400, széna 140-350 Lei.

A föld-haszonberek az 1929. évben Erdélyben a következő határok között mozogtak kat. holdanként.

Szántó	300—1000
Kaszáló, rét	500—1200
Legelő	300—800

A földárak az 1929. évben a következő határok között mozogtak Erdélyben kat. holdanként: kisbirtoknál 50 holdig 5000-40.000 L, középbirtoknál, 100 holdig 5000-34.000 L, nagyobb, 100 holdon felüli birtoknál 5000-30.000 Lei.

A felső határ-árak az utóbbi években kb. 25%-kal estek, a föld gyenge jövedelmezősége, a tulajdonjog bizonytalansága, a vásárlási jog kötöttsége és a felsőbb jóváhagyás körülményes volta miatt.

Ilyen közállapotok mellett a kormány a tavaly felemelte a bélyeg-illetékeket, a globális, fogyasztási és tőkekamatadókat. A C. F. R. a vasuti fuvardíjakat, mérlegelési díjakat, a monopol vezérigazgatóság a monopol cikkek árait, az adóhivatali végrehajtók dobpergése pedig odáig fajult már, hogy az árveréseken vevők nem voltak egyes falvakon a nép szegénysége, pénztelensége miatt.

Az országrészenként és évszakonként szélsőségesen váltakozó árak némileg való kiegyenlítése céljából és az értékesítés megkönnyítésének a reményében a kormány Erdélyben Kolozsvárt és Temesvárt 2 tőzsde felállítását határozta el, amelynek működése elé élénk érdeklődéssel néz a gazdaközönség.

Az E. G. E. egy éve.

A mezőgazdasági helyzet javítása érdekében az E. G. E. több ízben fordult a kormányhoz felirattal.

Az 1929. év a gazdatársadalom szervezésének előkészítése jegyében zajlott le.

A szervezkedés terén az egylet az 1929. év végén végre akcióba léphetett, miután az egyesületi alapszabályok egy évtizedes huza-vona után az év végére jóváhagyást nyertek. A szervezkedés menetéről az Erdélyi Gazdában esetenként rendszeresen beszámoltunk. Az egyletnek e téren kifejtett tevékenységét csak az 1930. évben fogjuk

élvezni. Most rövidesen az alábbiakban foglaljuk össze munkánkat.

Az erdélyi falvak magyar földmivelő népének megszervezése érdekében az egyesület általános tájékoztatás céljából falufejlesztési tanfolyamokat rendezett a papok, tanítók és a nép vezetésére hivatott gazdák részére. Falufejlesztési tanfolyamok tartattak július hó 22-től 26-ig Zilahon 160 résztvevővel és Sepsiszentgyörgyön szeptember hó 12-től 16-ig 136 résztvevővel.

A zilahi falufejlesztési tanfolyam. Aki a falu kulturális fejlesztésének kérdéseivel akar foglalkozni, alapelv gyanánt kell elfogadnia, hogy *nincs hiábavaló munka*. — A magyar néplélek és tevékenységében minden mag kikél és az apostoli lelkeknek kötelességük azért pihenést nem ismerve szórni a nemes magvakat. Nem egyszerre s nem azonnal sarjadnak ezek; legtöbbjük folytonos gondozásra szorul, míg megerősödik, kalászt érlel, de él. Örökkön ható tényezővé idegződik be, mely egyszer csak, amikor nem is számítunk rá, kibontja üdén lombkoronás fejét. Ilyen kalászás, üde lombfakadás volt az E. G. E. zilahi falufejlesztő tanfolyama. — Tíz évig hullott áldó májusi esőként a gazdaszerkesztés szó és betűmagva. Sok gáncs, hadizónák, ostromállapotok, alapszabály torurák után ime csirába szökkent és a zilahi gazdanapok leteltével megállapíthatjuk, hogy most már nőni, lombosodni s kalászokat érlelni fog feltartóztatatlanság.

A gazdanapok kiállították Zilahon a leg-súlyosabb erőpróbát. Beleszólt a sikerükbe az elkésett aratás szorgos munkaideje is és mégis ott voltak azokon öt napig harminchárom község minden rendű és rangú gazdáinak képviselői. A Szilágymegyei Gazdasági Egyesület fáradságot, időt, költséget nem kimélő buzditására megjelentek a kiscgazdák, szövetkezeti vezetők, lelkészek, tanítók, tanítónők és a birtokosság. Erdély gazdáinak legszebb lelki kincse az osztálykülömbéséget nem ismerő egység gyémántjait láttuk csillogni, amikor volt főispánok és a történelmi magyarság mellett ott ült nemzetünk mai gerince, a falusi kiscgazda.

A tanfolyamot br. Jósika Gábor elnök nyitotta meg, amelyen sorrend szerint Török Bálint, Stief Ottó, dr. Nagy Endre, Elekes Béla, dr. Szász Ferenc, Füzessy Dezső, dr. Konrády Dániel, Kovács János, Ürmössy József tartottak előadásokat. A tanfolyam kapcsán az E. G. E. felkérésére dr. Nagy Endrének a Sz. G. E. titkárnak vezetése alatt határjárások és szemléltető előadások is tartottak. A Szilágymegyei Gazdasági Egyesület részéről dr. Gazda Endre, dr. Kaizler György, dr. Sári Béla, Kerekes András urak támogatták állandóan a tanfolyamot.

Falufejlesztési tanfolyamok rendezését a folyó évben Kolozsváron és Nagyenyeden óhajta folytatni az Egyesület.

A lefolyt év végén a szervezés terén is megindult az aktív munka. Így Kolozsmegyében megalakult az E. G. E. kolozsmegyei szakosztálya, melynek kebelében eddig 35 új gazdakör alakult. Kolozsmegye szervezését dr. Bibó Béla szakosztályi alelnök, Török Bálint egyl. titkár és Deák István egyleti gyakornok végezték.

Alsófehérvármegye gazdaközönsége járásonként szervezkedett. Itt a szervezkedő munka javarészt dr. Szentiványi Árpád vállalta. — Háromszékvármegyében eddig 27 gazdakör alakult meg Sinkovits Ottó szentkatolnai és Szentiványi Gábor szentivány-laborfalvi birtokosok irányítása mellett. — Szilágymegyében 14 községben alakultak új gazdakörök dr. Gazda Endre, dr. Sári László és dr. Nagy Endre közreműködésével. Csikvármegye gazdaközönségének szervezésén a Csikvármegyei Gazdasági Egyesület, a szatmármegyei földmivelő nép gazdakörökbe

való tömörítésén pedig a Szatmárvármegyei Gazdasági Egyesület fáradozik. — Arad és Temes vármegyékben szintén aktív munka indult be e téren.

A szervezkedés menetének megkönnyítése és gyorsítása céljából az EGE Irodalmi és Könyvkiadóvállalati Szakosztálya dr. Nagy Endre tollából egy füzetet adott ki a „Gazdakörök szervezéséről és vezetéséről” címen, mely minden e téren szükséges tudnivalót a legaprólékosabb részletekig magában foglal és minden gazdaköri nyomtatványra mintákat is tartalmaz.

Az egyesületi taglétszámot illetőleg 1929. évben felvétellett:

Az alapító tagok sorába: Gazdakör, Sepsiszentgyörgy, gr. Kornis Károly Szentbenedek, Nagyenyed és Vidékének Gazdasági Egyesülete Nagyenyed, Took Ferenc Sepsiszentgyörgy.

200 lei évi tagdíjat fizető tagok sorából az alapító tagok sorába átlépett: Nyerges József Kolozsvár.

200 lei rendes tagdíj fizetési kötelezettséggel felvétellett: Bojdisz Miklós Karácsonyfalva, ifj. Csomoss Jenő Mezőgerébenes, Deutsch László Gyulafehérvár, Faragó Dezső Szatmár, Gazdakör Bún, Gazdakör Mákófalva, Gazdakör Páncélcseh, Grela Andor Marosegerszeg, Glück Fülöp Gyulafehérvár, Gyarmathy Károly Tusnád, Hitelszövetkezet Papolcz, dr. Jeney István Marosvásárhely, Kubinyi Béla Pappfalva, Martini Ottó Aranyosgyéres, Németh András Lujzapusztá, Pálffy László Kolozsvár, Szabó Ferenc Bodola, Szilágyi Sándor Baltesti, gr. Teleki Árvéd Kolozsvár, Ugron Pál Fiátfalva.

150 leies rendes tagdíj fizetési kötelezettséggel felvétellett: Graef László Cornesti, Kiss László Marosvásárhely, Krasznai György hegyi Szászlóna, Rápolthy Béla Fehérvíz.

Elhunytak 1929. év folyamán: gr. Bánffy György Bonchida, id. gr. Béli Kálmán Báld, Ferenczy Lajos Kolozsvár, Kozma Miklós Buzásbesenyő, Schmidt Jakab Kolozsvár.

Vagyis számokban kifejezve az 1929. évben felvétellett az alapító tagok sorába 4 új tag, a rendes tagok sorába 24 új tag. A rendes tagok sorából 1 átlépett az alapító tagok sorába. Elhunyt 5 és töröltetett 87 tag. Így az egyesület taglétszáma 1929. december 31.-én összesen 855, a múlt évi 919 taggal szemben. A nagyszámu tagtörléssel szemben a folyó évben beindított szervezkedési mozgalom eredményeként a taglétszámban lényegesebb emelkedés állapítható meg, amelyről számszerűleg csak a jövő évben fogunk beszámolni.

Sepsiszentgyörgyi kiállítás. A Székely Nemzeti Múzeum felkérésére, annak 50 éves jubileuma alkalmából az egyesület Sepsiszentgyörgyön szeptember hó folyamán mezőgazdasági termény, gép, eszköz és anyagkiállítást rendezett a ref. kollegium összes helyiségeiben. — A kiállítás mezőgazdasági termény csoportja a torna csarnokban, a gépek, kisállatok és méhek a kollegium nagyudvarán, az ipari, mezőgazdasági, irodalmi, háziipari, néprajzi és képzőművészeti csoportok a kollegium főépületének három emeletorán nyertek elhelyezést.

A kiállítás támogatása. A kiállítást az összes társ- és rokonegyesületek és intézmények a legmelegebben támogatták. A mezőgazdasági kamarák közül egyedül a brassói kamara nyújtott anyagi támogatást a kiállítás rendezőségének és ez tette lehetővé, hogy a bíráló bizottság pénzdíjakat is osztott ki a kiscgazdák között. A C. F. R. 25-ös csoportokban való utazás esetén 30%-os utazási kedvezményt engedélyezett, azt is sajnos olyan időben, hogy erről az érdekelteket már értesíteni nem lehetett. A kiállítók részére az áruk visszaszállításához 50 %-os szállítási kedvezményt kapott a rendezőség, aminek a kiállítók hasznát is látták. Jutalom

díjakat tüzték ki és segílyt nyújtottak: a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara, továbbá a Brassói Lapok szerkesztősége, a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége, az E. G. E. Irodalmi és Könyvkiadóvállalati Szakosztálya, a Papolci Hitelszövetkezet, a Háromszékvármegyei Takarékpénztár R.-T., a Minerva Nyomdai és Irodalmi R.-T., Udvarhelymegyei Takarékpénztár R.-T., nyújtódi, tusnádi, tölgyesi, felvinci hitelszövetkezetek, Zetelakai Gazd. Takarékpénztár, baróti, nyújtódi és kőkösi gazdakörök. A kiállítás bíráló bizottsága több mint 800 kitüntetést osztott ki a kiállítók között arany, ezüst, bronz érmekben, pénzdíjakban, ajándéktárgyakban és elismerő oklevelekben.

Sepsiszentgyörgyön falufejlesztési tanfolyam is tartatott, melyet Szász István, az E. G. E. alelnöke nyitotta meg. Az előadások programmszerűen zajlottak le szept. hó 12—16 napjain. Előadást tartottak Török Bálint, dr. Szász Ferenc, dr. Benedek Zoltán, dr. Drexler Béla, Gyallay Domokos, dr. Ferencz József, József, dr. Oberding József, dr. Nagy Endre és Koos Ferenc. Soron kívüli előadás is volt kettő. Egyiket Kenessey Kálmán, a Magyarországi Hussertényesztők Egyesületének igazgatója tartotta a hussertések tenyésztéséről, a másikat Kovács Dezsőné a falusi nők részére a Romániai Magyar Kisebbségi Nők központi titkárságának megbízásából. Mindkét előadás igen érdekes és élvezetes volt. A tanfolyam tanulságait a határjárásokon kívül a kiállítás gazdag anyaga lényegesen növelte. A tanfolyammal kapcsolatban gazdasági tárgyú filmbemutatók is voltak két estén. A tanfolyamot az E. G. E. felkérésére folytán dr. Nagy Endre, a Szamosmegyei G. E. titkára vezette.

A komlótermelők gyűlése. A kiállítás első napján d. u. 4 órakor tartották meg az erdélyi komlótermelők gyűlésüket, amelyen egyhangulag elhatározták, hogy kérni fogják a komló behozatali vámjának újabb felemelését, miután a belföldi komlókészletek két év óta eladatlanul hevernek a termelők raktáraiban és hasonló sors vár a folyó évi termésre is, miután a sörgyárak részéről semmi érdeklődés nincsen a belföldi komlótermés iránt.

A motoreke bemutató. A kiállítás második napján d. u. folyt le a motoreke-bemutató. Messzire porzott az ut a bemutatóra igyekvő tömegek, fogatok és autóktól. A bemutató iránt érdeklődők száma messze túlhaladta a kétezeret. A hullámszerűen mozgó tömeg állandóan követte a traktorok berregő zakatolását a barázdákban.

Háromszékvármegyei gazdák gyűlése. Háromszékvármegye gazdaközönsége szervezkedésének megbeszélése céljából nagyszámban gyűltek össze a kiállítás harmadik napján a vármegye földmivelői és a gazdaköri és szövetkezeti kiküldöttek, valamint a birtokos osztály. Báró Jósika Gábor, az E. G. E. elnöke nyitotta meg az értekezletet. Elnöki megnyitójában hangsúlyozta, hogy a f. évi február hó 2-án Kolozsváron tartott nagy gazdaértekezlet megbízásából hívta össze az E. G. E. a vármegye kiscgazda népét és birtokos osztályát, abból a célból, hogy tömörülésre hívja fel gazdasági érdekeinek megvédése céljából. A lelkesedéssel fogadott elnöki megnyitó után Török Bálint, az E. G. E. titkára ismertette a mezőgazdaság mai katasztrófális helyzetét, mely halaszthatatlanná teszi a földmivelő nép tömegeinek sorompóba állását. Székelyföld gazdanépe maga kell hogy gazdatársadalmi szervezeteit, gazdaköreit, szövetkezeteit megalakítsa, azok működésébe elevenen léptető életet vigyen be. A nép maga kell megválassza vezetőit falvanként és azok lesznek hivatva majd a vármegyei gazdasági egyesület vezetését megválasztani. Konya Kálmán, Sinkovits Ottó, Molnár Kálmán, Séra István, dr. Szentiványi Gábor, Csutak Vilmos és még mások hozzászólása után a jelen voltak elhatározták.

Bevételek Erdélyi Gazdasági Egylet 1929. évi forgalmi kimutatása Kiadások

	Lei		bani			Lei		bani	
Alapítói tagdíj	6.300	—	Erdélyi Gazda előállítási költsége	192.719	25				
Rendes tagdíj és alap. köt. kamat... ..	78.370	—	Egyleti telek, adó, javítások... ..	92.325	—				
Erdélyi Gazda előfizetési és hirdetési dii... ..	101.212	50	Kiállítások, mintavásár	408.787	25				
Egyleti telek házbérfelvétele	63.606	—	Cukorrépatermelők szakosztálya	231.426	50				
Kiállítások, mintavásár	624.153	55	Szervezkedés, oktatás, kirándulás	311.219	—				
Cukorrépatermelők sz. o.	282.269	—	Könyvkiadóvállalat	58.237	50				
Szervezkedés, oktatás, kirándulás	359.613	—	Géposztály	5.224	—				
Könyvkiadóvállalat	38.719	60	Tisztviselők és alkalmazottak fizetése... ..	199.180	—				
Lótenyésztési szakosztály	6.027	—	Tisztviselői előleg	1.000	—				
Géposztály	173.203	—	Egyleti irodák, fűtés, világítás, stb... ..	107.155	—				
Értékpapír kamatok	140	—	Folyószámlatartozás utáni kamat	68.220	—				
Rendkívüliek	64.254	—	Rendkívüliek	46.351	50				
Készpénz készlet	25.005	05	Vegyések	1.348	—				
Összes bevétel	1.822.872	60	Összes kiadás	1.724.193	—				

Kolozsvárt, 1930. március hó 29-én.

Török Bálint sk.
titkár.

Szász István sk.
alelnök.

Csányi István sk.
pénztáros.

Az EGE. 1929. évi pénztárforgalmi kimutatást megvizsgáltuk és helyesnek találtuk,

Kolozsvárt, 1930. március hó 30-án.

Dr. Darkó Ákos s. k.
számvizsgáló biz. tag.

Berényi György s. k.
számvizsgáló biz. tag.

Vagyon Erdélyi Gazdasági Egylet 1929. évi mérlege Teher

	Lei		bani			Lei		bani	
Alapítványi kötelezvény	76.000	—	Alapítói tagdíj	115.075	08				
Értékpapír	1.200	—	Mészáros-féle szerv. alapítvány	100.000	—				
8316. sz. Szerv. alap. betéti könyv	100.000	—	"vándortanítói alapítvány"	100.000	—				
7766. sz. Vándortan. alap betéti könyv	100.000	—	Folyószámlai hitelező	502.700	—				
Betétek 1929. évi kamata	33.754	—							
Tisztviselők előlege	1.000	—							
Egyleti telek	59.500	—							
Leltári tárgyak... ..	20.470	—							
Könyvkészlet	80.000	—							
Készpénz maradvány	25.005	05							
Összes vagyon	496.929	05	Összes teher	817.775	08				

Kolozsvárt, 1930. március hó 29-én.

Török Bálint sk.
titkár.

Szász István sk.
alelnök.

Csányi István sk.
pénztáros.

Az EGE. 1929. évi mérlegét megvizsgáltuk és rendben találtuk.

Kolozsvárt, 1930. március hó 30-án.

Dr. Darkó Ákos s. k.
számvizsgáló biz. tag.

Berényi György s. k.
számvizsgáló biz. tag.

hogy az E. G. E. keretében Háromszék megye gazdaközönységét megszervezik, lehetőleg minden községben gazdakörököt alakítanak s a megalakuló gazdakörök kiküldöttjei megalakítják a megyei gazdasági egyesületet, Mindaddig, amíg ez meglőrténhetik, a jelen voltak előkészítő-bizottságot alakítottak, melynek elnökévé dr. Sinkovits Ottó földbirtokost, ügyvezetőjévé dr. Szentiványi Gábor földbirtokost, titkárává Séra István földbirtokost választották meg.

A szakosztályok működését illetőleg jelentjük, hogy

A Növénytermelési Szakosztály február hó 2—10-ig Kolozsváron az egylet székházában vetőmag mintavásárt rendezett, amelyen mintegy 200 bel- és külföldi nemesített és utántermelt vetőmagminta került bemutatásra. A vetőmagvakból jelentékeny forgalmat bonyolított le a szakosztály. A kolozsmegyei gazdaközönység vetőmagszükségletének ellátásáért a kolozsmegyei mezőgazdasági kamara útján is elősegítette. A szakosztály nagyobb mennyisé-

gü kedvezményes áru műtrágya beszerzését tette lehetővé a mezőgazdasági kamara támogatásával. Az ősz folyamán egy traktor és egyéb talajmívelő gép bemutatást rendezett a szakosztály Sepsiszentgyörgyön, amelyen 7 traktortípus és több fajta eke, tárcsás borona stb. kerültek bemutatásra. A bemutató látogatóinak száma meghaladta a 2000-et. A szakosztály több csirázlatási próbát, műtrágyázási kísérletet végzett. Felkarolta a komlótermelők panaszát, a termelőket Sepsiszentgyörgyre értekezletre hívta. Az 1929. évi komlótermés értékesítése ügyében felírt a kormányhoz, tárgyalt a sörkartellel és egy pár komlótétel eladását lehetővé tette az előző év teljes üzletlenségével szemben.

A Cukorrépatermelői Szakosztály folytatta programmszerű munkásságát a termelés szervezése, termelői érdekek védelme terén. A répa átadásokhoz ellenőrköt küldött ki minden átadó állomáshoz, így az itt-ott felmerülő nézeteltérések nagyrészt elkerülhetők és simán elintézhetők voltak. A szakosztály a rendes

gyűlésein kívül cukorrépatermelői vándorgyűléseket is tartott és pedig július 14-én Marosludason, július 18-án Marosvásárhelyen és július 28-án Mezőbándon, amelyeken dr. Péter Béla, Szász Ferenc, pusztakamarási földbirtokos, dr. Nagy Endre, Sz. G. E. titkár és Török Bálint szakosztályi előadó tartottak szakelőadásokat.

A szakosztály marosvásárhelyi tagozatának működése a rendes mederben haladt. Az aradi cukorgyár szünetelvé, az aradi tagozatnak évközben kevés munkája akadt, az év végén azonban előkészítette a folyó évi szerződést. A szakosztály egyes tagozatainak működéséről az E. G.-ban évközben rendszeresen beszámolt.

A répaátadások ellenőrzését az egyes állomásokon az alábbi gazdatársak voltak szivesek elvállalni. Az ellenőrzést Marostordavármegyében Hatfaludi István, Marostordavármegyén kívül Török Bálint, szakosztályi előadó vizsgálták felül több ízben községenként. Ellenőri tisztségeket vállaltak: Simcsó Mihály

Nyarádtó, Nagyteremi és Fintaháza, dr. Jenei István Kislekence, Mezőrűcs, Mezőszentmárton és Királyfalva, Toganel István Mezőgerebenes, Illyés Sándor Szászrégen, Csekme Ferenc Gernyeszeg, Kristóf János Sáromberke, ifj. Szenner János Nagyernye, Nagy Márton Maroszentgyörgy, Zilahi S. Aladár Marosvásárhely, Kiss István Ákosfalva, Mikó László Nyárádszentlászló, Somoray Dénes Názánfalva, Balla Ferenc Mezőbánd, Molnár István Mezőpagocsa, Katona Lajos Mezőmadaras, Csernátóny Elemér Nagyludas, Éltető Albert Folyfalva, Gruffnar Michael Petele, Hatfaludy István Marosvásárhely, Stoica Joan Radnót, Bydekuti György Maroscsapó, Suntem Achim Marosludas, Dániel Albert Marosludas, Magyar József Kerélszentpál, Szabó Ferenc Mezőzáh, Kelemen Árpád Mezőszengyel, Gergely Károly Nagysármás, Márk Samu Mezőmehes, Pinteá Emil Báld, Nagy Mátyás Gyéres, Nagy József Torda-Virágos, Péter Ferenc Székelykocsárd, Horváth Béla Felvinc, Neményi József Maroscsucs.

Az E. G. E. kolozsmegyei Szakosztálya az 1929. évben alakult meg és az ősz folyamán megis kezdte működését. Eddig 35 kolozsmegyei magyarlakta községben alakította meg a gazdaköröket, amelyekben gazdasági tárgyú mozielőadásokat, felolvasásokat rendezett, ezen kívül gazdasági gépeket, vetőmagvakat, gyümölcsfacsemeteket és műtrágyaféléket osztott ki kedvezményes áron.

A Heremag Tisztító Osztály a lefolyt évben is folytatta működését. A Bedel gépek üzembehelyezése óta az egyesületi gépeket ritkábban veszi igénybe a gazdaközönség: mint-hogy azonban 50%-kal olcsóbban végzi a magvak takarítását mint a Bedel gépek bérlői, a gazdaközönség érdekében hivatás szerinti működését továbbra is folytatja.

A szakosztály a heremagvakat kg.-ként 4 Leiért tisztítja. Ebben az összegben a kezelési, tisztítási, biztosítási és 30 napra a raktározási díjak is bennfoglaltatnak. A heremag értékesítés terén a szakosztály igyekezett segítségére lenni a gazdaközönségnek.

A Szőlészeti, Borászati és Kertészeti szakosztály a lefolyt évben bemutatót rendezett a gyümölcsfák kártevő rovarai ellen való védekezési módok bemutatása és ismertetése céljából. A bemutatón dr. Páter Béla c. gazd. ak. igazgató, ig.-vál. tag tartott ismeretterjesztő előadást. A szakosztály a folyó évre szőlőoltványkészítő tanfolyamot készített elő, a kiskis- és nagy-erdélyi részére, amelynek vezetését Schöppner Sámuel, ny. szől. és bor. felügyelő ur volt szíves díjtalanul vállalni.

A Dohánytermelési Szakosztály a dohánytermelők legsúlyosabb sérelmeinek megállapítását és orvoslását tűzte ki célul. A sérelemek orvoslása érdekében úgy a monopól vezérigazgatóságához, mint a kormányhoz felírt több ízben, azonban eredménytelenül. A dohánybevételek a lefolyt évben is a termés negyedértékén történt, amiért az idén már sok gazda felhagyott a dohánytermeléssel. A szakosztály a folyó évben az Észak-erdélyi Dohánytermelők Szövetségével, valamint a bánáti dohánytermelőkkel együttesen fogja felvenni a küzdelmet a legsúlyosabb mederben a sérelmek orvoslása érdekében.

Az Irodalmi és Könyvkiadó vállalati Szakosztály programszerűen folytatta működését. A lefolyt évben adta ki a szakosztály kiadványsorozatában a 63. füzetet, dr. Nagy Endre, Sz. G. E. titkár tollából. A gazdakörök szervezéséről és vezetéséről címen.

A Lőtenyészési Szakosztály foglalkozott a lefolyt évben Kolozsváron alakult „Transylvánia” lőtenyészési egyesület alapításával és alapszabályainak kérdésével és elhatározta, hogy a szakosztály, mint olyan nem lép be az egyesületbe, az egyéni belépést a tagok szabad elhatározására bizza. Az új egyesület vezetőségét azonban felhívta az erdélyi ménestulajdonosok földigényére és az erdélyi származású

valamint féllvér lovaknak a versenyek alkalmával való külön díjazására.

A biztosítási szakosztály biztosítási ügyekben állott a gazdaközönség szolgálatára. A tagoknak a „Minerva” Biztosító R.-T.-ot ajánlotta és ajánlja, mint egyedüli kisebbségi és kartellen kívül álló, legolcsóbb díjtételekkel dolgozó intézetet, mely vitás esetekben aláveti magát az E. G. E. által delegálandó szakbizottság döntésének.

Az erdélyi magyar mezőgazdasági szakoktatásügy terén egy újabb eseményről számolhatunk be. A parlament u. i. megszavazta a mezőgazdasági szakoktatásügyről szóló törvényt. E törvény szerint úgy az egyházak, mint jogi és magánszemélyek állíthatnak fel szakiskolákat, amelyek azonban szigorú állami felügyelet alatt állanak. A magyar tantervű szakiskolákban román nyelven kell tanítani a földrajzot, alkotmányt, román nyelvtant és történelmet, ezenkívül a francia nyelv kötelező tantárgy azoknak a kiskis- és nagy-erdélyi részére, akiket az 5—10 hold földje és szegénysége a faluja határához köt és akiknek sok esetben a vagyona nem volna elegendő arra, hogy Párisig vasuti jegyet váltsanak. Az egyesület tervbe vette egy magyar nyelvű földművelés iskola felállítását, amelynek megvalósítása esetén a régóta óhajtott vándortanítói kérdés is könnyebben nyerhetne megoldást.

A szakoktatás ügyét szolgálta egyesületünk az „Erdélyi Gazda” és a „Méhészeti Közlöny” támogatása útján. A szakosztályok útján Kolozsváron és Erdély különböző részein különböző tárgyú szakelőadásokat rendezett az egyesület.

A szakoktatás ügyét szolgálta továbbá az egyesület az Irodalmi és Könyvkiadó-Vállalati Szakosztály útján, amelynek kiadványai több ezer példányban kerülnek a gazdaközönség kezébe.

Gazdasági szakelőadásokat rendezett az egyesület a február 2—10-iki vetőmagminta-vásár alkalmával Kolozsváron, a Corso-moziban. Amikor László Tibor törvényhatósági állatorvos, dr. Nagy Endre Sz. G. E. titkár, dr. Szász Ferenc és Schöppner Sámuel nyugalmazott szől. és borászati felügyelő urak tartottak mozifilmbemutatóval és vetített képekkel kísért különböző tárgyú gazdasági szakelőadásokat.

Tanulmányi kirándulásokat rendezett az egyesület Magyarországra, a budapesti tenyész-állatvásárra és ennek kapcsán Mezőhegyes és Szekszárd vidékére. E kirándulásnak 72 résztvevője volt. Megismételte a lefolyt évben is az egyesület a kiskis-erdélyi részére Németországba rendezett korábbi kirándulásait is, amelyre 8 gazdaifjú jelentkezett. Ennek a tanulmányi kirándulásnak a tartama egy félsztendő volt, amely idő alatt az erdélyi ifjak megismerkedhettek az előrehaladott németországi gazdasági kultúrával.

Az Erdélyi Gazda az 1929 évben 60-ik évfolyamába lépett. Kéthetenként 4—14 oldal terjedelemben jelent meg. Önálló eredeti cikkeket közölt az állattenyésztés, állategészségügy, gyógyászat, értékesítés, takarmányozás, növénytermelés, műtrágyázás, kertészet, szőlőművelés, borgazdaság, cukorrépa-termelés, földhirtokpolitika, gazdatársadalmi, szövetkezeti élet stb. köréből. Elismeréssel és köszönettel emlékezünk meg e helyen az Erdélyi Gazda önzetlen munkatársairól, akik értékes közleményekkel, tudósításaikkal stb. voltak szívesek résztvenni az egyesület közérdekű munkásságában.

A „Közgazdasági Sajtótudósító” címen kézirat gyanánt kiadott és a szerkesztőségek részére küldött alkalmi lap tudósító az 1929 évben 16-ik évfolyamában jelent meg az egyesület kiadásában. E tudósító révén a napisajtó útján igyekezett az egyesület a gazdaközönséget a közérdekű mezőgazdasági vonatkozású intézkedések és események felől tájékoztatni.

Az egyesület vigalmi bizottsága 1929 év farsangján is megrendezte Kolozsváron a gazdabált, mely az egyesület javára a védnökök adományai folytán kedvező anyagi eredménnyel zárult.

Véleményt és szaktanácsot adott az egyesület hatóságoknak, társ- és rokonegyesületeknek és magánosoknak, választmányi, elnöki és titkári uton növénytermelési, értékesítési, takarmányozási, kertészeti, szőlészeti, borászati, műtrágyázási, birtokpolitikai, szövetkezeti, vázügyi stb. kérdésekben. Bizonyítványokat állított ki a tagok kérésére különböző ügyekben. Számos esetben járt el az egyesület a tagok magánügyeiben is az illetékes hatóságoknál, magvizsgáló állomáson stb.

Képviselettel magát egyesületünk: 1. a „Minerva” Biztosító R.T. igazgatóságában, 2. a párisi nemzetközi mezőgazdasági tanácsban, 3. a Gazdasági Hitelszövetkezetek Szövetségének igazgatóságában és felügyelő bizottságában, 4. a Kolozsvári Mezőgazdasági Kamarában, 5. a Hangya központ közgyűlésén, 6. a Kolozsvári Gazdasági Egyletben, 7. a budapesti tavaszi tenyészállatkiállításra és vásáron, 8. a Zsuki lóversenyen, 9. a bukaresti nemzetközi mezőgazdasági kongresszuson és annak tiszteletére Kolozsváron rendezett mezőgazdasági kiállításon, 10. a Kisküküllővármegyei Gazdasági Egylet augusztus 4-iki kiállításán és gazdaggyűlésén, 11. a Szolnokdobokavármegyei Gazdasági Egylet bethleni mezőgazdasági kiállításán stb.

Az egyesület belételeit illetőleg van szerencsénk jelenteni, hogy a titkári hivatal 2452 drb. aktát iktatott 2350 postakönyvi tételszám alatt több, mint 38.000 levelet küldött szét és 2165 pénztárkönyvi tételt vezetett át. Az egyesület igazgató-választmánya 4, a szakosztályok 16 gyűlést tartottak. Ezenkívül 12 bizottsági ülés, 1 rendes közgyűlés tartatott. A titkári hivatal látta el az Erdélyrészi Méhész Egyesület, a Kolozsvári Gazdasági Egylet és az Erdélyrészi Kertészeti Egyesület munkakörét is, valamint az „Erdélyi Gazda”, „Méhészeti Közlöny” és „Közgazdasági Sajtótudósító” szerkesztését és a kiadóhivatali teendőit. Ezenkívül titkár heti 1—1 órán a kolozsvári református és unitárius theológián a falufeljesztést, mint rendes tárgyat adta elő és több oldalról történt felkérésre számos ismeretterjesztő szakelőadást tartott, a kül- és belföldi szaklapok részére is dolgozott.

Egyesületünk anyagi viszonyairól a zárszámadások nyujtanak részletes tájékoztatást. Az egyesület jövedelmét képezte a lefolyt évben az alap és forgatóke kamatok és egyleti és szakosztályi tagdíjak, továbbá a közvetítések-ből, az „Erdélyi Gazda” előfizetési és hirdetési díjaiból stb. befolyt összegek.

A számvizsgálóbizottság jelentése.

Mélyen Tisztelt Ig.-Választmány!

Alólirottak az Erdélyi Gazdasági Egylet 1929. évi zárszámadásának megvizsgálására kiküldetvén, ezen tisztünkben eljártunk, a számadásokat folyó évi március hó 30-án megvizsgáltuk. Van szerencsénk erről jelentésünket a következőkben megtenni:

A pénztári napló bevételi és kiadási tételeit szabályszerűen kiállított utalványok, nyugták, számlák, ellennyugták és egyéb okmányokkal összehasonlítottuk és azokat helyeseknek találtuk, megvizsgáltuk a főkönyv, segéd és számlakönyvek rovatait és itt is mindent a legnagyobb rendben találtunk.

Javasoljuk, hogy az elnökségnek és a pénztárnok urnak a felmentvény megadassék.

Kolozsvár, 1930. március 30.

Dr. Darkó Ákos s. k. Berényi György s. k. számvizsgáló bizottsági tagok.

Nedves talajok telkesítése.

Írta: Velicsek Gusztáv okl. gazda.

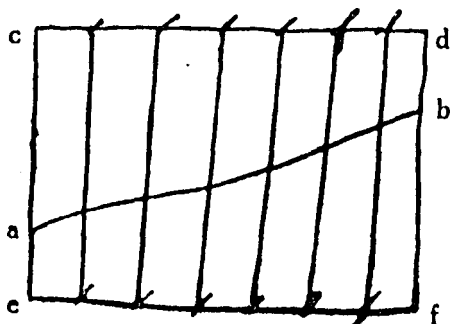
(Folytatás).

II.

Miután az alagsövezés nyomoruságos viszonyaink közt alkalmazásba nem jöhető költséges telkesítési mód, a nyílt árkokkal való lecsapolást kell alkalmaznunk, hasonlóan az alagsövezésnél alkalmazott árokhálózattal azon különbséggel, hogy a vízlevezetés sekély kb. 20—30 cm.-es tisztán csak helyesen alkalmazott szántás által képződő nyílt árkocsákban történik, — költségmentesen, csak egy kis ügyesség és bizony jó adag személyes, de egészséges testi munkabefektetéssel. — Ne ijedjenek meg k. gazdatársaim, nem a bogárhátú szántásról van szó, hanem kombinált szántás által létesített u. n. „magasított fogásokról”, amelyeket a fentjelzett szántás következtében keletkező két árkocskára szegélyez. Aki szeret eke után járni, megfigyelhette, hogy azzal tetszés szerint alakíthatom a talajt. Folytonos összeszántással valósgós háztetőt alakíthatunk. (Igy keletkeztek a szerencsétlen bogárhátak) úgy az általam alkalmazott „kombinált” össze- és széjjelszántással (szépnyelven „hozzád és tületre”) ideálisan fekvő a talaj felszíne fölé emelkedő, alig észrevehetően nyerges alakú (keresztmetszetben) fogásokat nyerünk, amelyekről a fölösleges csapadékvíz hamarosan a kis u. n. gyűjtőárkokokba leveződik, ahonnan aztán a tábla v. terület legmélyebb pontján elhelyezett levezető árokba elfolyik. A kákn is csomót kereső mindenáron gáncsoskodó gazdatársaim kritikáját megelőzendő, már most kijelentem, hogy az ilyen árokhálózattal ellátott tábla nem oly veszedelmes, különböző általuk képzelte szempontból, mert azonkívül, hogy semmiben sem akadályoz, feltétlenül szebben fest takaros, rendezett voltával, mint a vízzel teleszoptott és víztükröktől fénylőpiros és sárgatarka vetésű táblák.

Ez a fentjelzett fővizlevezető árok az egyetlen, amely esetleg pénzbe kerül, mert lehet a levezetendő vízmennyiséghez mérten rendszeren megásatni, különösen ha a talajművelő eszközökkel sem akarunk keresztüljárni rajta.

Tavasszal hóolvadás v. nagyobb esőzések után végigjárjuk telkesítésre szoruló területünket és megfigyeljük a vízfolyás vagy vízállás szerint a talajlejtést. A magunkkal hozott karócskával kitűzzük először is a terület legmélyebb pontjait, amelyeken végig fog haladni a „fő”-vizlevezető árok. Ennek sem kell nagyméretűnek lennie, mindenestre azonban oly nagynak, hogy a belétorkoló gyűjtőárkokok által szállított vizet befogadhasssa. Hangsúlyozom, hogy itt nem áradásos területekről, hanem belvizekről, sok csapadék által felgyülemelő víztömegekről van szó, amelyek az altalajba nem tudnak szivárogni. Nevezett vízlevezető árok annál tartósabb, minél ferdébbek az oldalfalai, vagyis minél keskenyebb a fenéke a földszinti szélességéhez képest. A zavartalan vízfolyás céljából pedig oly mélynek kell lennie, hogy míg egyrészt az utána következő terephez kell igazodnia, fel kell szivnia a gyűjtőárkokok vizeit, hogy az azokban megne állhasson. Ha már a főárok kivan tűzve, kijelöljük az egyes fogásokat, hogy a szántással leendő alakításukhoz foghassunk. Példának veszem a következő esetet, van egy négyszögletes táblánk,

amelynek kb. át ó irányában (a—b) fekszenek legmélyebb pontjai. Ide kerül a fő v. vízlevezető árok.

A talajlejtési vízfoghatósága kötöttségéhez képest most a táblát felosztjuk egyenlő 15—20 m. szélességű fogásokra, a tábla lejté-ével párhuzamosan. Miután adott esetben a—b vonal a legmélyebb pont természetesen a tábla egyéb részei erre a vonalra lejtünk, tehát a gyűjtőárkokok c—é és d—f irányban szerkesztendők. E célból a c—d és é—f vonalakat felosztjuk egyenlő 15—20 m. szélességű részekre — fogásokra, cölöp vagy karó leverésével. (Ha az egyik vonal hosszabb volna, úgy azon valamivel szélesebbre vesszük a fogásokat, mint a szemközti levő oldalon, hogy az utolsó fogás szögben ne végződjék.) Most aztán kezdődik az eke munkája azzal, hogy két-két egymással szembe fekvő karót nyilegyenes barázdával összekötünk, mint fent. Ezen barázdákból keletkeznek majdan a gyűjtő árkokok, amelyek rendszerint párhuzamosan (ha a két szemben lévő oldal egyenlő) a lejtő irányában futva keresztezik a főárkot, vagy abba beletorkolnak. A barázdákat ugyan minden ügyes kocsi megtudná húzni, mégis tanácsos azt személyesen végezni, mégpedig úgy, hogy az egyik oldalon elhelyezett karó elé és a két első ló közé szembe állunk a tuloldali, ennek megfelelő karóval és keresünk egy pontot, amely a tuloldali karón tul, a két karóval nyilegyenes irányban fekszik. Most mindkét kezünkkel egy-egy lovat fogva elindulnak a szemben fekvő karó felé ügyelve, hogy az eke pontosan a kiindulási karó helyén eresztessék be a földbe és haladjunk úgy, hogy az és a kiválasztott pont teljesen fedjék egymást. Ilyenformán nyilegyenes barázdát nyerünk. A tábla másik oldalára érve, a következő karóhoz kerülünk, ugyanígy eljárva a másik két karót kötjük össze egy barázdával. Ha ilyenformán az összes szemben lévő karókat barázdával összekötöttük, tehát a fogásokat megszerkeztettük, elkezdhetjük azok kidolgozását úgy, hogy mindegyiket pontosan a közepén megborozdolvá összevettünk, összeszántunk. vagyis az egész fogást „területre” kiszántjuk olyformán, hogy az utolsó borozda ugyancsak a már előbb megvont fogásközi barozdába essen, annak fenekét mégegyszer szántva, azt pár cm.-rel kb. egy barázda mélységgel mélyítve. Így kiszántjuk az összes fogásokat. Motorszántásnál az eljárás ugyanez s csak kissé ügyes motorvezető oly egyenes barázdát húz, mint a gyertyaszál. Ha aztán az össze, vagyis „tületre” szántott fogásainkat nézzük, azt látjuk, hogy az összevettetésből származó gerinctől jobbra-balra, azzal többé-kevésbé párhuzamosan futó mélyedés, vagy teknő látszik. Ha most másodszer is „tületre” szántanánk, kapnánk meg az átkos bogárhátat. Ezzel szemben a második szántást most úgy eszközöljük, hogy ezekben a gerinccel párhuzamosan futó mélyedésekben, vagy teknőkben borozdolunk meg olyformán, hogy lovainkat először a fogás balfelében levő teknőben vezetjük úgy, hogy a borozdás ló (vagy a motor, első jobb kereke) pontosan ezen teknő legmélyén járjon, miáltal az ekével kihatott borozda pontosan a teknő fenekére hull. A végére érve jobbra vagy „tületre” a fogás második felében lévő, a gerinc másik oldalán fekvő teknőbe vagy mélyedésbe fordulunk, hasonlóképpen vezetve a lovat vagy motort mint előbb. Így folytatjuk a szántást addig, amíg a fogásközi barázdába nem érünk, annak fenekéből mégegyszer egy pár cm.-t kiszántva. A fogás közepén a két teknőben megvont barázda közötti részt pedig széjjel vagy „hozzád”-ra szántjuk úgy, hogy a gerinc helyén marad az osztó borozda és a két teknő helyén lesz két összevettetés. Amint látjuk itt kombinálva szántunk, a két teknő közötti rész „hozzádra” vagyis széjjelszántva lesz, a fogásnak a két széle pedig befelé lesz vettette. A harmadik szántás most már magától adódik. Ugyanis a fogás közepén maradt osztóbarázdába beállunk

és az egész fogást ismét összevettjük vagy összeszántjuk, mégpedig megint úgy, hogy az utolsó borozda ismét a fogásközi borozda fenekére kerül, azt ismét mélyítve. Általában minden fogást egy külön egészen tekintsünk és gondosan ügyeljünk arra, hogy a fogás szántásának befejezésével az utolsó borozda mindig a fogásközi borozda fenekére essen, nehogy valamit a szomszéd fogásból elszántsunk s nehogy ezáltal a most már kész gyűjtőárkokokat ismét betömjük vagy elrontsuk. Normális földszini viszonyok között most már elértük az általunk óhajtott vízszintesen kiegyenlített felületű, vagy szeliden nyerges „magasított” fogásokat, két olpalt kb. 25—30 cm. mély meredekfalú gyűjtőárkokokkal, amelyek egy banyinba sem kerültek s amelyek a fölösleges nedvességet a fogásokból és táblákból mind összegyűjtik és a fő- vagy vízlevezető árokba viszik. A multban eszközölt helytelen szántások által elrontott, nagyon hepe-hupás talajfelületű táblákon, nem lesz oly egyszerű ilyen ideális felületű fogásokat nyernünk. Ha a régi szántási bűnökön kívül egyelőre a fogásokon még maradtak hosszasan elnyúló teknők és gerincek, melyek a fölösleges víznek a gyűjtőárkokokba való leszivárgását megakadályozzák, a teknők célszerű össze — és a gerincek ügyes széjjelszántásával, vagy ismételt kombinált szántással kell a fogásfelszíneket nivellálni, mert világos, hogy csak vízszintesen kiegyenlített, vagy gyengén nyerges fogástestből szivároghat le a felesleges víz akadálytalanul a gyűjtőárkokokba. Minden egyes esetre szóló receptet nem lehet itt felsorolni, hanem csak a fő irányelveket; a helyes érzékkel bíró gazda, aki rászánja magát nedves talajainak ily módon való telkesítésére rájön a teendőkre az eddigiekből magától is. Ha már elértük a fogásoknak az általunk óhajtott ideális alakját, hogy rajtuk viz sehol meg ne állhasson, nagyon ügyelnünk kell a fogások további kezelésére, nehogy helytelen szántással azokat ismét elrontsuk. Mert ámbár ezentul a fogások felváltva egyszer „hozzádra” egyszer „tületre” szántatnak mindig arra kell ügyelnünk, hogy a fogásszélek el ne laposodjanak, vagyis a gyűjtőárok partocskák mindig meredeken szakadjanak az árokfenékre, mert különben az árkokoknak nem lesz meg az élénk visszivóképessége és a fogásszélek bizonyos szélességben nedvesek lesznek.

(Folyt. köv.)

A Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének közgyűlése.

A Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége báró Jósika Gábor elnökletével és az erdélyi gazdasági élet számottevő képviselői jelenlétében tartotta meg rendes évi közgyűlést, amelyen Erdély és Bánság minden részéből képviseltették magukat a szövetkezetek. Báró Jósika Gábor elnöki megnyitójában ismertette a szövetkezetek és a szövetség mult évi tevékenységét és hangsúlyozta, hogy gazdasági erőket az összes szövetkezeteknél egyesíteni kell, propagálni az üzletrészjegyzéseket. A szövetségnek 941 alapító és 3268 rendes tagja van, akik főleg kigazdák és akiket a gabona- és állatárak esése igen válságos helyzetbe sodort. A kedvezőtlen gazdasági helyzet dacára a szövetkezetek tagjainak üzletrésze az elmúlt évben 881.000 lejjel, az alapító tagok üzletrésze 630.000 lejjel szaporodott, a betétállomány pedig 36,167.050 lejre emelkedett. Fodor Emil ügyvezető-igazgató jelentése alapján a közgyűlés elfogadta a multévi zárószámadásokat és mérleget és úgy az igazgatóságának, mint a felügyelőbizottságnak megadta a felmentést. Imreh Zsigmond, a kibédi Hitelszövetkezet igazgató-elnöke a közgyűlésen érdekes előadást tartott a szövetkezeti eszme és mozgalom jelentőségéről és előadásának hatása alatt közgyűlés elhatározta, hogy a szövetkezeti eszme fejlesztése és az üzletrészek jegyzése érdekében országos akciót indít.

Magyarország mezőgazdasága a háború után.

Irla: Dr. Oberding József György, okl. közgazda.
(Folytatás).

6. Összehasonlító adatok a gépszántás terjedéséről az 1914—1925. évi adatok alapján.¹

Év	A szántógép szerelvények		A szántóföld összes területe kath. holdban	A szántógép szerelvények		A szántóföld gépekkel szántott területe	
	száma	A traktorok		által felszántott szántóföld területe kat. hold	A traktorok	általában kat. hold	Az összes szántóföld % -ban
1914	245	13	9.540.671	250.145	2.561	252.706	2.6
1915	549	1.183		560.600	252.840	793.440	8.3

A szántógépekre vonatkozó legutolsó statisztikai összeírás az 1925. évben történt s így újabb adatokat nem áll módunkban ismertetni. Kétségtelenül az elmúlt négy év óta a szántógépek, de különösen a traktorok fokozottabb mértékben terjedtek el, hiszen a traktorok elterjedése csak 1924-ben kezdődött Magyarországon. — A traktorok leginkább a középgazdaságokban vannak elterjedve (540 darab), utánuk következnek a nagygazdaságok (344 darab) és végül a kisgazdaságok (299 darab). Az általuk felszántott terület a középgazdaságokban 106.175 kat. holdat, nagygazdaságokban 58.909 kat. holdat, összesen 232.840 kat. holdat tesz ki. Ezzel szemben a szántógép szerelvények, melyek csaknem kizárólag a nagygazdaságok üzemi eszközei 560.600 kat. holdat szántottak fel az 1925. évben. Míg a háború előtt a szántógépekkel való talajművelés az összes szántóföldeknek 2.6%-án folyt, 1925-ben már 8.3%-án, vagyis 793.440 kat. holdon.

A szántógépek és traktorok mellett hasonló arányban terjedtek el az egyéb mezőgazdasági gépek is.

7. Az állatállomány 1911. évi és 1929. évi statisztikai adatai.

Megjelölés	1911 ^a	1929 ^b
Szarvasmarha	2.149.756	1.819.354
Sertés — —	3.322.407	2.582.255
Ló — — —	896.498	892.131
Juh — — —	2.406.041	1.573.180

¹ L. Konkoly Thege Gyula: A szántógépek elterjedése Magyarországon. Magyar Statisztikai Szemle, IV. évf. 2. sz.

² L. Magyar Statisztikai Szemle: A háború előtti Magyarország adatai a megmaradt és az elvesztett területek szerint részletezve, I. évf. 7—8. sz.

³ L. Magyar Statisztikai Szemle: Állatállományunk az 1929. évben, VI. évf. 7. szám.

Az állatállomány 1929. évi adataival szemben az 1911. évi adatok állanak, ekkor történt ugyanis a háború előtt az utolsó mezőgazdasági statisztikai összeírás.

Magyarország állatállományában a rét és legelő területek nagymértvű elvesztése pótolhatatlan veszteséget idézett elő. Hogy jobban megvilágítsuk a legelő és állatállomány egymáshoz való viszonyát, megemlítjük, hogy míg a háború előtt minden ezer kat. hold rét és legelő területre 600 szarvasmarha jutott, ma 621 jut, a sertések közül 623, ma 912 és a lovak közül 194, ma pedig 314.

Átszámított adatok szerint az 1929. évi szarvasmarha állomány a békebeli állomány mögött 15.4%-kal, a sertés 22.3%-kal és a juh állomány 34.6%-kal marad el. A lóállomány 1928-ban már meghaladta az 1911. évi állagot 2.4%-kal, de az idén ismét visszaesett a tavalyi állomány mögé 2.8%-kal. Hogy a lótenyésztés még ilyen mostoha viszonyok mellett is elérte a háború előtti nivót, annak magyarázatát a magyar ló kedvező külföldi értékesítési lehetősége és a magyar lóexport szervezettsége adja.

A statisztikai táblázatokat úgy igyekeztünk összeállítani, hogy azok lehetőleg minden oldalról kellőképpen megvilágíthassák Magyarország háború előtti és mai mezőgazdasági helyzetét. Ezek a táblázatok minden kommentár nélkül is élénken beszélnek a magyar mezőgazdaság rohamos fejlődéséről és megizmosodásáról. Ha már most a magyar mezőgazdaság bámulatos fejlődésének az okát kéne megindokolnunk, ezt általában a mezőgazdasági közigazgatás és a modern mezőgazdasági intézmények fejlettségében jelölhetnénk meg.

A háború utáni magyar agrárpolitika teljesen újjászervezte a mezőgazdasági termést és értékesítést. A mezőgazdasági termelés és értékesítés megszervezésének, valamint az újabb magyar mezőgazdasági intézményeknek az ismeretése azonban már külön cikk keretében kívánkozik.

(Vége.)

Egyszerűsített általános védekezés a szőlő és gyümölcsös kártevői ellen.

(Folytatás).

A kártevők ellen való védekezés menete a gyümölcsösben.

A tavaszi védekezést megelőzi a gyümölcsfák téli ápolása: a) törzsek kefézése, tisztogatása, b) a korona ritkítása, c) az összes sebhelyek bekenése Almola vértetükátránnyal, d) alapos permetezés tetőtől-talpig, még a kibontott gyökérnyakon is. Enda gyümölcsfakarbolineummal (100 liter vízre 10 kg. Enda). Ez a permetezés feltétlenül 1 héttel rügyfakadás előtt befejezendő. Lombos fákat Endával permetezni nem szabad.

A) A permetezés sorrendje a gyümölcsösben Bordoil-Sulfarol-Arzola használatánál. 1. permetezés: Közvetlen rügyfakadás előtt

(tehát Enda permetezés után) 100 liter vízben 2 kg. szalonnás méz. Ezen keverékhez még külön 2 kg. Sulfarolt keverünk. 2. permetezés: Közvetlen virágzás után a szirmok lehullása után 100 liter vízben egy kg. szalonnás meszet, utána pedig 1/2 kg. Sulfarolt és 25 deka Arzolat. 3. permetezés: Mihelyt a gyümölcsös mogyorónagyságu, ugyanezen permetlével permetezünk. 4. permetezés: Későn érő gyümölcsfajoknál időjáráshoz mérten ugyanezen permetlével 2—3 hetenként megismételjük a permetezést augusztus elejéig. Koránérő gyümölcsöt legutoljára 2 héttel szedés előtt szabad csak permetezni.

B) Egyszerűsített permetezés a kombinált Tutokil készítmény alkalmazásával. 1. permetezés: Közvetlen rügyfakadás előtt (tehát Enda permetezés után) 100 liter vízben feloldunk 2 kg. Tutokilt, utána 1 1/2 kg. jó szalonnás meszet keverünk hozzá. 2. permetezés: Közvetlen virágzás után, 100 liter vízben 1 kg. Totokilt feloldunk és utána 3/4 kg. szalonnás meszet keverünk hozzá. 3. permetezés: Mihelyt a gyümölcs mogyorónagyságu, 100 liter vízben 1 1/2 kg. Tutokilt feloldunk és 1 kg. szalonnás meszet keverünk hozzá. 4. Folytatás: Későn érő gyümölcsfajoknál időjáráshoz mérten ugyanezen permetlével 2—3 hetenként megismételjük a permetezést augusztus elejéig.

C) Rendkívüli permetezések. 1. Májusban és Juniában, mielőtt levéltetvek nyomait észleljük a gyümölcsfákon, azokat 2%-os Thanol permetlével többször alaposan meg kell permetezni. 2. Az összes gyümölcsfákon, de különösen almafákon a sebhelyeket állandóan szemmel tartjuk és Almola vértetükátránnyal legmentesebben betapasztjuk. Fialat, vértetves hajtásokat 3%-os Thanollal permetezünk.

Figyelmeztetés! Ószibarackfákat, mandulafákat általában csak gyengébb oldatokkal szabad permetezni, mert érzékenyek és lombjukat könnyen elhullatják.

Anyagszükséglet:

Szőlőben kat. holdanként. A) Kevert permetlé esetén. Rézgálic 25 kg., Sulfarol 8 kg., Arzola 3 kg., Molex 10 kg. B) Tutokil-permetezés esetén: Tutokil 25 kg., Molex 15 kg. A gyümölcsösben 10 közepes gyümölcsfára. A) Kevert permetlé esetén: Rézgálic 6 kg., Sulfarol 3 kg., Arzola 3/4 kg. B) Tutokil-permetezés esetén: Tutokil 7 kg.

Megjegyzés: Ha a rügyfakadás előtti permetezések elmaradtak és csak virágzás után kezdődnek a permetezések, fenti anyagmennyiségnél 1/4-del kevesebb szükséges.

Árak:

Sulfarol: 1 kg.-os kannában 105.— lei per kg., 5 kg.-os kannában 100.— lei per kg. Arzola: 1 kg.-os csomagban 140.— lei per kg., 5 kg.-os csomagban 130.— lei per kg. Tutokil: 1 kg.-os csomagban 120.— lei per kg., 5 vagy 10 kg.-os csomagban 110.— lei per kg. Molex: 1 kg.-os csomagban 80.— lei per kg., 5 vagy 10 kg.-os csomagban 75.— lei per kg. Thanol: 1/3 vagy 1 kg.-os bádokban 280.— lei per kg., 5 vagy

Ha csodás gyümölcsstermelést akar, permetezzen télen

„SZULFAROL“

kénvegyület permetező szerrel.

Minden gombabetegség, lisztharmat, gyümölcspenész ellen legjobban bevált védelmi szer. Ősztől kora tavaszig, rügyfakadásig permetezzünk 2%-os Sulfarol oldattal!

Lerakatok: Aiud-Nagyenyed: Hangya Központ; Alba-Iulia-Gyulafehértó: Carl F. Jickeli; Arad: Mezőgazdák Kereskedelmi r. t., Sindicatul Viticol Timiş-Torontal; Bistrița-Beszterce: Verkaufshalle; Braşov-Brassó: Krafft & Herberth; Carei Mari-Nagykároly: Spitz Mór; Covasna-Kovácsna: Wittenberger Mór; Cernăuți-Csernovic: Schmidt & Fontin; Cluj-Kolozsvár: S-sor F. Gergely; Dej-Dés: Reuniunea Agricolă Someş-Szamosmezei Gazdasági Egylet; Gherla-Szamosujvár: Florian Jakob; Glorok-Gyorok: Michael Schneberger; Ludoşul de sus-Felsőludas: Gál Zoltán; Lugoj-Lugos: Camera de Agricultură; Medias-Medgyes: Johann Schmidt; Odorheiu-Székelyudvarhely: Varró Elek; Oradea Mare-Nagyvárad: Reuniunea Agricolă Bihor-Bihar megyei Gazdasági Egylet; Oravița-Oravica: Farmacia Knoblauch; Pancota-Pankota: Ioan Kayser; Satu Mare-Szatmár: Sindicatul Agriculturilor-Gazdasági Egylet; Sibiu-Nagyszombat: Carl F. Jickeli; Sighişoara-Segvár: I. F. & A. Hesshaimer; Teremia Mare-Nagyterem: Primăria; Tg.-Mureş-Marosvásárhely: Farmacia Dávid János; Timişoara-Temesvár: I. Faicievici, Bulev. Reg. Ferd. 8.; Turda-Torda: I. Eszényi.

Vértetű ellen minden sebhelyet megvéd az

»ALMOLA«

* kátrány-készítmény *

A legolcsóbb Arzén permetezőszer!

ARZOLA „45“

olcsóbb mint minden más Arzén permetezőszer.

Szőlőben: megöli a molyt. Cyümölcsösben: megöl minden rágó férget. Lóherében, lucernában: áptionbogár, böde stb. ellen

10 kg.-os bádokban 270.— lei per kg. Almola: 1 vagy 2 kg.-os bádokban 80.— lei per kg., 5 kg.-os bádokban 75.— lei per kg., 50 kg.-os vashordóban 70.— lei per kg. Enda: 1 vagy 2 kg.-os kannában 80.— lei per kg., 5 vagy 10 kg.-os kannában 75.— lei per kg., 50 kg.-os hordóban 70.— lei per kg.

(Vége.)

EGYLETI ÉLET

Közgyűlési meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet 1930. évi április hó 13.-án vasárnap délelőtt 10 órakor az egyesület Attila-u. 10. sz. alatti székházában **rendes közgyűlést tart**, melyre az egylet tagjait tisztelettel meghívom.

Kolozsvár, 1930. március hó 15.

Br. Jósika Gábor s. k.
egyleti elnök.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyv hitelesítő kiküldése.
3. Az igazgató-választmány jelentése az egylet 1929. évi működéséről.
4. Pénztári jelentés a zárszámadásokról és ezzel kapcsolatban az 1930. évi költségel-irányzat megállapítása.
5. Választások: 1 elnök, 2 alelnök, 24 ig.-választmányi tag, 1 pénztárnok.
6. Esetleges indítványok.

Meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet ig.-választmánya Kolozsvárt, 1930. évi április hó 12.-én szombaton délután 4 órakor az Egyesület Attila-utca 10. szám alatti székházában **rendes ülést tart**, melyre a választmány tisztelt tagjait meghívja.

Kolozsvár, 1930. március hó 15.

Az Elnökség.

Szerencsésen hazaérkezett az EGE csoportos kiránduló társasága Magyarországról. Az EGE a budapesti tenyészállat kiállítás és vásár alkalmából egy társas kirándulást rendezett Budapestre, Gödöllőre és Magyaróvár vidékére. A kirándulásnak 155 résztvevője volt a tavalyi 72-vel szemben. A vidéki kirándulásoknak 52 résztvevője volt a tavalyi 18-al szemben. A kirándulásról szóló beszámolókat helyszűke miatt lapunk következő számában kezdhetjük meg.

Ezer darab vörös Islandi és Leghorn fajbaromfit hozott az EGE kiosztásra. Az Erdélyi Gazdasági Egylet állattenyésztési szakosztálya ezer darab egynapos Vörös Islandi és Leghorn csibét és tojást hozott, amelyeket a tagok között szándékozik kiosztani kedvezményes tenyésztői áron. A csibék egészségesen fejlődnek és megtekinthetők Kolozsváron özv. Szabóné: Magyar utca (Cal Victoriei) 52 sz. telkén. Ugyanott kaphatók tojások is. A Vörös Islandi és Leghorn a legnagyobb teljesítményű baromfiak ma, kiváló tojók, a Vörös Islandinak ezenkívül a husa is igen izletes és jó. Az állatok gyorsan fejlődnek. Az importált baromfiak és tojások özv. Bodor Ákosné m. kir. állami törzstenyészetéből származnak Rákosszentmihályról. Az importált anyag mind törzskönyvelt egyedektől származik. Az érdekeltek részére készséggel nyújt felvilágosítást az E. G. E. titkári hivatala.

Gazdasági tanulmányút **kisgazdák részére.** Az Erdélyi Gazdasági Egylet az erdélyi magyar kisgazdák részére a Bánáthi gazdasági tanulmányi kirándulást rendez május hó végén. A kirándulás részletes programját és részvételi díját lapunk egyik közelebbi számában fogjuk közölni.

A németországi gazdasági tanulmányútra jelentkező **gazdaifjak**, március hó 23-án indultak útnak Kolozsvárról és 24-én folytatják útjukat Budapestről Berlin felé, ahol a Németbirodalmi Gazdasági Egyesület megbízottai várták, hogy német kisgazdákhöz családtagokként helyezték el egy fél esztendőre.

Az EGE gyümölcsészeti tanfolyama április hó 3-án nyílik meg Kolozsváron az egylet Attila-utca 10. szám alatti székházában 38 jelentkezővel.

Az EGE szőlőoltvány-készítő tanfolyamán, mely Schöppner Sámuel nyug. szőlészeti és borászati felügyelő vezetése alatt folyt le sövényfalvai szőlőoltvány telepén, 5 kisgazda vett részt. Amikor a tanfolyamról beszámolunk, sajnálattal állapítjuk meg, hogy az erdélyi magyar kisgazdák kevés érdeklődést mutatnak még az ilyen tanfolyamok iránt, noha gazdasági téren más úton magyar nyelvű szakoktatásban ma nem részesülhetnek. Igen üdvös volna, ha mindazok a gazdakörök, amelyeket az EGE a közel-múltban alakított az egyesület közérdekű tanfolyamaira, tanulmányi kirándulásaira és egyéb akcióira közköltésen elküldenék egy-egy tagját a gazdakörnek. — Sajnálattal állapítjuk meg, hogy a magyar kisgazdák a saját érdekükben nehezen hoznak anyagi áldozatot, de reméljük, hogy következetes munkával sikerülni fog meggyőzni őket ennek szükségességéről.

Vegyes közlemények

A törvényszék felmentette a marosvásárhelyi cukorgyárat a 100 milliós birság alól. Megirtuk volt, hogy a marosvásárhelyi cukorgyár ellen vizsgálatot indítottak be adó eltérő címén és a gyárat 101 millió lei birsággal sújtották. A cukorgyár igazgatósága megfeleltette a birság kivetését és a marosvásárhelyi törvényszék a cukorgyárat felmentette, a pénzügyministeriumot pedig 140 ezer lei perköltség megtérítésére kötelezte. Minket gazdákat ez az ítélet annyiban érdekel, hogy a 100 milliós büntetés behajtása esetén a cukorgyár leállította volna üzemét, mely esetben hat vármegye gazdaközönsege esett volna el egy jövedelmező termelési ág folytatásától. A felmentő ítélet folytán a cukorgyár megkezdte a termelői szerződések kötését. A folyó évben kb. ugyanolyan területen fog termeltetni répát, mint a tavaly. A répa beváltási ára pedig változatlan marad.

APRÓHIRDETÉSEK.

APRÓHIRDETÉSEK ÁRA: szavanként 4 lei. Vastagabb betűkkel szedett szavak kétszeres áron számítatnak. Legkisebb apróhirdetés díja 40 lei.

Szakképzett disz, konyha és gyümölcskertész állást keres, mielőbbi belépésre, szezon munkát is vállal. diszterek parkirozását, konyhakert berendezését, gyümölcsfa takarítást, vértetű irtást stb. Cim a kiadóban. 170

Ispáni vagy gazdatiszti állást keres azonnali belépésre 18 évi gyakorlattal bíró egyén. Cim: Gyerkó Márton, Porcesti, pu. Alunis, jud. Mures 283

Gazdatiszti állást keres középkorú végzett gazda. A gazdaság minden ágában, könyvelésben is gyakorolt. Gazdaság vezetését szerény fizetési feltételekkel, percentes kezelésre is vállalja. Vagy kisebb gazdaságot keres fixadminisztrációra. Cim: Kováts Pál Ajud. Str. Unirii 4. 300

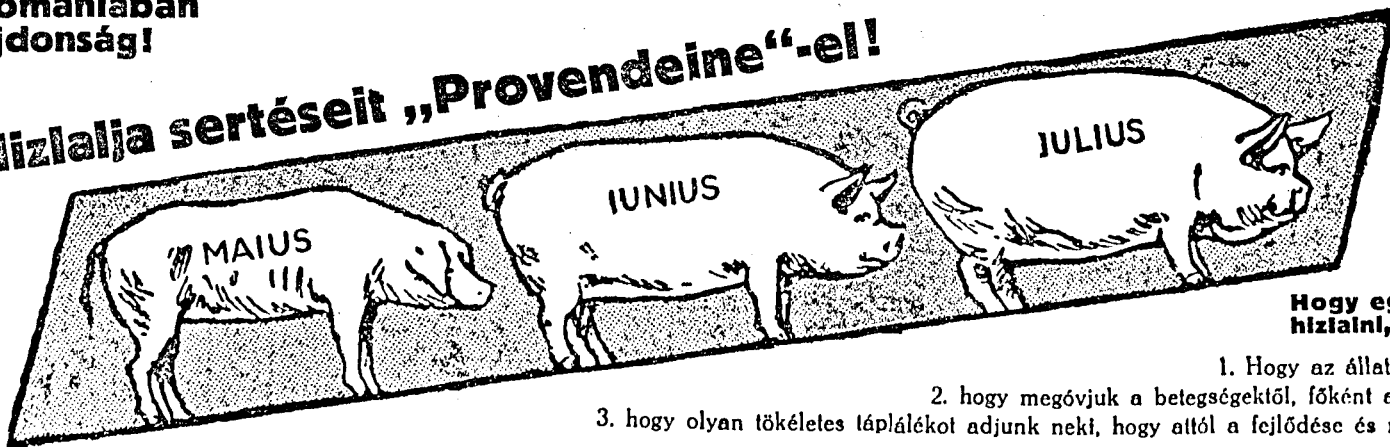
Eladó dr. Bajkó Zs. papauji gazdaságában 200 kgr. garantált tiszta gyümölcsíz kg.-ként a 30.— lei, fejlesztés csiraképes konyhakerti magvak (cukorborsók, babok, saláta, ugorka) és mézélő növénymagvak (keri borágó, harangvirág, phacelia, fehér mustár, méhfű és rezed) a szokásos árjegyzéki árnál 60%-kal olcsóbb árban. — Megrendelhetők a tulajdonosnál Brassóban, Kut-utca 18 sz. alatt, vagy közvetlenül a gazdaságnál. Szállítás azonnal postán utánvét mellett. 303

Eladó vetőmag, mohar kgr.-ként 6 lei, köles 5 lei és sárga hüvellyű szerecsen bab 14 lei árban, kisebb nagyobb tételekben. Cim: Baró Atzél Ede Zau de Campie Mezőház jud. Turda.

Azonnali belépésre állást keres szőlő, mezőerdőgazdaság vezetésében perfect gazdasági tiszt. — Igényei szerények. Cim a kiadóban. 306

Romániában
ujdonság!

Hizlalja sertéseit „Provendeine“-el!

Romániában
ujdonság!

Jóváhagyva a földművelésügyi miniszteriumnak 1930. évi március 4-iki 48467. sz. rendeletével

Hogy egy sertést meglehessen hizlalni, okvetlenül szükséges!

1. Hogy az állatnak állandó étvágya legyen;
2. hogy megóvjuk a betegségektől, főként az angolkórtól és lábfájástól;
3. hogy olyan tökéletes táplálékot adjunk neki, hogy attól a fejlődése és növekedése biztosítva legyen.

Ezeket a tulajdonságokat valósítja meg a „Provendeine“ nevű készítmény, melyet a Louis Sanders cég Brüsszelben gyárt s amely a világ minden országában el van terjedve. **Egyetlen próba meggyőz mindenkét ezen készítmény hatásáról.** — Vegyen tehát még ma egy csomag „Provendeine“-t s ha nem kapható rendes bevásárlási forrásánál, akkor kérjük, írjon a következő címre:

Vezérügynökség Románia részére: **Marcus Mayer București, Str. Smârdan 11.**

• küldjön be egyúttal 180.— leit postautalványon, mely összegért kapni fog egy 1½ kilogrammos csomaggal, amely elég egy sertésnek 40 napra.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank RT.

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii (volt Mátyás király-tér) 7. szám

Fiókjai: Temesvár, Dé, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely és Nagyváradon.

SAJÁT TÖKÉI: 141 MILLIÓ LEJ

Affiliált intézetei: Torda-aranyosvármegyei Takarékpénztár Rt. Tordán, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt. Székelyudvarhelyen és Székelykeresztúron, Szászrégenvidéki Takarékpénztár és Hitel Rt. Szászrégenben, Népbank Rt. Bánffyújváron és Szamosújvári Hitelbank Részv.-Társ. Szamosújváron. Minden bankügyletet a legelőnyösebben végez. — Engedélyezett devizabélyeg. — Betéteket elfogad. Áruraktár a vasút mellett. 3804

Vetőmagvak

gazdasági magvak
konyhakerti magvak
virágmagvak
heremagvak

legmegbízhatóbb minőségben

286

**MEZŐGAZDÁK
KERESKEDELMI R. T.-nál**
ARAD Alapítva 1900

Árjegyzék ingyen!

SALAMON és STEFAN

magtermelés és magkereskedés
Cluj-Kolozsvár, Piața Mihai Viteazul
Széchenyi tér 38. szám. 280

Magtermelő és kísérleti telep:
Sănnicoare-Szamoszentmiklós

Legkiválóbb minőségű eredeti, Németországból importált konyhakerti és virágmagvak, kerti, gazdasági, takarmány- és fűmagvak állandó nagy raktára.

Legnagyobb csiraképeség garantálva.
Árjegyzék ingyen!

Legkisebb rendelést is azonnal postázunk!

Eredeti Quedlinburgi, Eckendorfi
takarmány répamag!

Fajta azonosság garantálva!

Tavaszi ültetéshez gyümölcsfacsemete

igen szép félmagastörzsű, bokor-rózsa, Gleditsia élő sövénynek és egyéb faiskolai cikkeket ajánl:

Gazdasági Tanintézet Faiskolája,
Medias — Medgyes, Tárnava-mare.
Árjegyzék ingyen és portómentes.

Szőlőoltvány, gyümölcsfa,

valamint gyökeres rippária portális és berlandieri szőlővesszőket megbízható helyről telepítsünk.

Ajánljuk 20 év óta fennálló telepünkről: garantált fajtisza minden betegségtől mentes duggyökeres szőlőoltvány és gyümölcsfáinkat.

Tekintettel az évi nagy keresletre igyekezzék rendeléseit mielőbb hozzánk juttatni, minthogy a múlt évben nagyon sok vevőnk nem tudtuk kielégíteni. Árjegyzékét kívánatra díjmentesen küldünk mely a szőlőültetésről valamint a káros növények irásáról sok hasznos tudnivalókat tartalmaz

Székely Gábor és Tsa. szőlőoltvány és gyümölcsfatelep Diosig in Bihar.

278.

„TRANSYLVANIA“

Faiskola és Szőlőoltványtelep
Aiud-Nagyenyed.

Nagyobb mennyiségű fa- és szőlőoltvány a legolcsóbb árban beszerezhetőek
Árjegyzék ingyen 266

SOK PÉNZ HEVER A FÖLDÖN!

Ezt gyűjti helyettünk össze a
FAJBAROMFI,

mely óriási tojáshozamával állandó, biztos jövedelmet hoz. Gazda, tisztviselő egyaránt tarthatja, kicsiben kezdve is vagyonná szaporodik.

Kérje képes ismertetőnket!

ARANYHEGYI TÖRZSTENYÉSZTÉS
NAGYTÉTÉNY (Budapest mellett),

Kelet-Európa legnagyobb és legmodernebb, állandó ellenőrzött mintatenyésztete, világhírű holland tojókkal.

Látogassa meg!

301

Az 264
Ambrosi szőlőoltványtelep Medgyes-Medias

Tul. Dr. AMBROSI ALFRED

szállít elsősorú és garantált fajtisza minőségű szőlőoltványokat, amerikai alanyvesszőket. — Kérje új árjegyzékünket.

VETŐMAGVAK

Lucerna- és lóheremagvak,
arankamentes állandó olomzárólt

Zöldség- és virágmagvak
garantált fajtisza és csiraképes

Fü- és heremagvak állandó rétek és legelők bevetésére

Takarmányrépamagvak eredeti behozatal közismert tenyésztőktől

Mütrágya

Kertművelési és ménészeti
cikkek nagy választékban

Raktárról szállít legolcsóbb ár mellett az

**Erdélyi Szász Gazdasági
Egyesület árucarnoka**
SIBIU

Sürgöncim: **Verkaufshalle Sibiu.**
Telefon: No. 200. Árjegyzék ingyen.

296

SALAMON és STEFAN

magtermelés és magkereskedés
Cluj-Kolozsvár, Piața Mihai Viteazul
Széchenyi tér 38. szám. 280

Magtermelő és kísérleti telep:
Sănnicoare-Szamoszentmiklós

Legkiválóbb minőségű eredeti, Németországból importált konyhakerti és virágmagvak, kerti, gazdasági, takarmány- és fűmagvak állandó nagy raktára.

Legnagyobb csiraképeség garantálva.
Árjegyzék ingyen!

Legkisebb rendelést is azonnal postázunk!

Eredeti Quedlinburgi, Eckendorfi
takarmány répamag!

Fajta azonosság garantálva!

A tengeri-többtermelés

alapfeltétele: bőtermő, megbízható, tökéletes vetőmag!

A „**FUNK BROS**“ világos sárga, dus olajtartalmu, lófogú nemesített eredeti vetőmag 100% csiraképes és utólérhetetlen biztos többtermés.

A „**FUNK BROS**“ nemesített lófogú tengerivetőmagvak az Egyesült Államok Földművelési Vetőmag-ellenőrző osztályai által felülvizsgálva, eredeti amerikai csomagolásban szállítanak

A „**FUNK BROS**“ nemesítőtelep kizárólagos képviselője Közép-Európa részére:

Szücs Zsigmond, Budapest VI. Teréz-körút 26.

Felvilágosítással szolgál és rendeléseket elfogad a Romániai képviselőt:

Saturnus Kereskedelmi Vállalat Sft. Gheorghe (Sepsiszentgyörgy).

293.